

“አብ ገሃነም ከም ምንባር”

**ፖሊስ አብ ልዕሊ ቆልዑን ዓበይትን ዝኹኑ አብ ካሌ ዝርከቡ
ስደተኛታት ዝፍጽምዎ ግፍዕታ**

ሓጺር ጸብጻብ

ዓሚ ነዚ ናይ [ካሌ መዓስከር] ካብ ዘፍርስዎ ጀሚሩ፡ ንመደብሲ ይኹን ትበልዓሉ ቦታ የለን። ኣብ ገሃነም ከም ምንባር እዩ።

--ያዕቆብ ስ. ወዲ 29 ዓመት ዝኹነ ኢትዮጵያዊ መንእሰይ፡ ካሌ፣ ሰነ 30, 2017

እተን ደቀንስትዮን እቶም ደቅተበዕትዮን ኣቐዲሞም ካብ ሰርያ ዝመጹ እዮም ነይሮም፡ ሎሚ ግና ካብ ንናጽነቶም ንምርግጋጽ ዝቃለሱ ዘለዉ ህዝብታት ከም ካብ ኤርትራን ካልኣት ብዙሓት ሃገራትን እዮም ዝመጹ ዘለዉ። ነዚኣም ድማ ኤውሮጳ ብፍላይ ድማ ፈረንሳ ብጽቡቕ ክትቅበሎም እዩ ዝግባእ።....

--ፕረዚደንት እማኑኤል ማርኮን፣ ትርጉም፣ ዓዲ ጥልያን፡ ሓምሌ 13, 2017

ትሸዓተ ወርሒ ድሕሪ እቲ "ጫካ" ተባሂሉ ዝጽዋዕ ዝነበረ ዝዓበዩ መዓስከር ካሌ ናይ ስደተኛታት፡ ብሰበስልጣን ፈረንሳ ምዕጻዉ፡ ሎሚ ካብ 400 ክሳብ 500 ዝኹኑ ሓተትቲ ዑቕባን ስደተኛታትን ኣብዛ ሰሜናዊት ፈረንሳዊት ከተማ፡ ኣብ ጽርግያን ኣብቲ ኣዕጻው ዝበዝሐ ቦታታትን እዮም ዝነብሩ ዘለዉ።

ብመሰረት እቲ ምስ ልዕሊ 60 ዝኹኑ ኣብ ካሌን (Calais) ከባቢኣን ኣብ ዱንከርክን (Dunkerque) ዝርከቡ ሓተትቲ ዑቕባን ስደተኛታትን ሓያሎ ኣብቲ ቦታ ዘለዉ ናይ ረድኤት ሰራሕተኛታትን ዝተኸየደ ቃለመጠይቕ፡ እዚ ጸብጻብ እዚ፡ ፖሊስ ኣብ ልዕሊ ሓተትቲ ዑቕባን ስደተኛታትን ዝፈጸምዎ ምግሃስ መሰልን ሓገዝ ንክይወሃብ ዝገበሩዎ ዕንቅፋትን ኣብ ልዕሊ ናይ ረድኤት ሰራሕተኛታት ዝፈጸምዎ ግፍዕን ይጽብጽብ። እዚ ዓይነት ኣተሓሕዝን ኣገባብን ንቕጽሪ ስደተኛታት ንምቕናስ ዝግበር ዘሎ መላ እዩ።

ህዩማን ራይትስ ዎች ከምዘረጋገጹ፡ ናይ ካሌ ፖሊስ፡ ብፍላይ ከኣ እቶም ራዮት ፖሊስ (Compagnies républicaines de sécurité, CRS) ዝበሃሉ ብቐጻሊ ኣብ ልዕሊ ቁልዑን ዓበይትን ዝኹኑ ስደተኛታት ብቐጻሊ በርበረ ዝተሓወሰ ማይ ይነጽጉዎም። እዚ ድማ ደቂሰም ከለውን ኣብ ገለ እዋን ድማ ዝኹነ ነቶም ፖሊስ ዘስግእ ተግባራት ከይፈጸሙን ኣብ ሰላማዊ ኩነታት ከለዉን ዝፍጸም እዩ። እቶም ፖሊስ ብቐጻሊ ኣብ ከበርታታትን መግብን ማይን እቶም ስደተኛታት ምስ በርበረ ዝተሓወሰ ማይ ይነጽጉ። ብተወሳኺ እቶም ፖሊስ ናይ ሰብኣዊ ሓገዝት ነቶም ስደተኛታት ንክይወሃብ ዕንቅፋት ይፈጥሩ። እዚ ናይ ፖሊስ ግፍዕታት ድማ ነቶም ህጻውንቲ እቲ ዘድልዮም ሓገዝ ንክይረኽቡ ብኣሉታ ዝጸሉን ነቶም ስደተኛታት ድማ ዑቕባ ናይ ምሕታት ድሌታቶም ይዕንቅፍ ኣሎ።

ከምዚ ዝኣመሰለ ኣብ ካሌን ከባቢኣን ብፖሊስ ዝፍጸም ዘሎ ተግባር ናይ ስልጣን ብልሽውና እዩ። ኢዚ ድማ ነቲ ኢሰብኣውን ሕማቕን ኣተሓሕዝ ወይ'ውን መቐጻዕቲን ቅቡል ዘይኮነ ምትእትታው ኣብ መሰል ንመግብን ንማይን ስደተኛታት ከይተረፈ ዝግህስ ተግባራት እዩ።

ብመሰረት ዓለምለኸዊ አገባብ፡ ብመሰረቱ ፖሊስ አብ አሰካፊ ኩነታት ጥራይ እዮም ሓይሊ ክጥቀሙ ዝኸእሉ። እዚ ድማ ብጥንቃቄን ምስቲ ኩነታት ዝኸይድን ብሕጋዊ አገባብ ጥራይ እዩ ክፍጸም ዝግባእ።

እቶም ሰበስልጣን እውን፡ ነቲ በቶም ፖሊስ አብ ልዕሊ ስደተኛታትን ሓተትቲ ዑቕባን ዝፍጽምዎ ግፍዕታት ዝምልከት ጸብጻባት ብቐጻሊ ዕሽሽ ክብልዎ እዮም ጸኒሑም። ቪንሰንት በርቶን (Vincent Berton)፣ ምኽትል አመሓዳሪ አብ ካሌ ነቲ ብዛዕባ ብፖሊስ ዝውሰድ ዘሎ ምንጻግ በርበረ ዝተሓወሰ ማይ ምንጻግን ካልእ ብኣልማማ ዝፍጸም ምጥቃም ሓይሊ ንዝምልከት ዝቐረበ ጸብጻባት ብተረረ ነጺጉ። "እዚ ጸለሙን፣ ናይ ውልቀሰባት ርእይቶን ደኣሉምበር፡ አብ ሓቂ ዝተመርኮሰ ኣይኮነን" ብማለት ንህዩማን ራይትስ ዎች ሓቢሩ።

አብ መጋቢት 2017፡ ናይቲ ቦታ ሰበስልጣናት ንናይ ሰብአዊ ረድኤት ትካላት ነቶም ሓተትቲ ዑቕባን ስደተኛታትን መግብን ማይን ኮበርታን ክዳውንትን ንኸይዕድልዎም ከልኪሎም። እዚ ተግባር እዚ ኢሰብአውን ኣነዋርን ተግባር እዩ ብማለት ቤት ፍርዲ አብ 22 መጋቢት 2017 ነቲ ሰበስልጣናት ናይቲ ከባቢ ዝተውሃበ ትእዛዛት ደው ኣቢልዎ እዩ። እቲ ናይ ፈረንሳ ኣምብዲስማን (ተጣባቂ ሰብአዊ መሰላት) እውን ነዚኣምን ካልኣትን በቶም ናይቲ ቦታ ሰበስልጣናት ዝውሰዱ ዘለው ስጉምታት ነቐፍ። ነቲ ተግባራቶም ድማ፡ "ነቲ ኢሰብአብዊ ዝኹነ ኩነታት መነባብሮ" ናይ ሓተትቲ ዑቕባን ስደተኛታትን አብ ካሌ ዘጋድድ እዩ ብማለት ገሊጹ እዩ።

ካብ መወዳእታ ሰነ 2017 ጀሚሮም፡ እቶም ሰበስልጣናት ናይቲ ከባቢ ንመዓልቲ ንክልተ ሰዓታት ጥራይ ናይ ሰብአዊ ሓገዛት ምዕዳል አብቲ ኢንዱስትሪያዊ ክፋል ናይቲ ቀደም ዝነበረ መዓስከር ኣፍቂዶም ኣለው። ብተወሳኺ፡ ሓይ ናይቲ ቦታ ካህን፡ እቲ ምዕዳል ምሳሕ (መግቢ) አብቲ ቀጽሪ ናይ ቤተክርስቲያን ክካየድ ኣፍቂዱ ኣሎ። እቶም ፖሊስ ግና ናይ ሰብአዊ ሓገዛት ተግባር ብቐጻሊ ክዕንቅፍን ጸኒሑም ኣለው። ሰራሕተኛታት ረድኤት ከምዝገልጹዎ፡ እቶም ናይቲ ቦታ ናይ ጸጥታ ምልሻ አብ ሓይ ኣጋጣሚ ከምዝከበብዎምን አብ ዝተፈለለዩ ኣጋጣሚታት ድማ እቶም ራዮት ፖሊስ ነቶም ስደተኛታት ምስቶም ወሃብቲ ሓገዝ ንክይራኸቡ ብሓይሊ ከልኪሎምን፡ እቶም ወሃብቲ ሓገዛት ነቶም ስደተኛታት ክህብዎ ዝሓሰቡ መግቢ ካብ ኢዶም ደፈኡም ናብ ምድሪ ከምዝደፍእዎን ይሕብሩ።

እቶም ናይ ረድኤት ሰራሕተኛታት ሕጊ ፈረንሳ ከምዘፍቅደሎም መጠን፡ ነቲ ተግባራት ፖሊስ ክስእልዎን ብፊልም ክቐድሕዎን ጀሚሮም። ናይዚ ግብረመልሲ ድማ ይብሉ ንሶም፡ እቶም ፖሊስ ሓይሓይ ግዜ ነቲ ተለፎናቶም ንሓዲር ግዜ ብምሕዳግ ብዘይሕጋዊ መንገዲ ነቲ ዝስኣልዎ ይድምስስዎን ትሕዝቶታቱ ይምርምሩን።

ብተወሳኺ እቶም ሰራሕተኛታት ረድኤት ከምዝብሉዎ፡ ብቐጻሊ መንቀሳቐሲ ወረቓቕቶም ክቐርቡ ከምዝሓቱዎምን ሓይሓይ ግዜ እውን ክልተ ግዜ ወይ ካብኡ ንላዕሊ አብ ናይ ሓይሎ ሰዓታት ጉዕዞኣም ይክመንትታት ከርእዩ ይሕተቱ። ምጽራይ መንነት አብ ፈረንሳ ሕጋዊ እዩ።

እንተኾነ ግና ነዚ መስርሕ ብፖሊስ ምግሃስ ናይ ኣፈጻጽ ማ ናይምህላው ተኸእሎታት ኣሎ። ኣብ ካሌ፡ ናይ ረድኤት ሰራሕተኛታት ናይ መንነት ምጽራይ ስራሕ ነእቲ ናይ ሰብኣዊ ረድኤት ምዕዳል ንጥፈታት ኣደናጉይዎ እዩ። ብተወሳኺ፡ ብድሕሪ ናይ ረድኤት ዕድላ እቶም ናይ ረድኤት ሰራሕተኛታት ፖሊስ ነቶም ስደተኛታት ፋሕ ከብሉ ከለው ዝገብሩዎ ግፍዕታት ንከይዕዘቡ ይኸልክሉዎም እዮም።

ፕረዚደንት እማኑኤል ማርኮን ኣብ ስደተኛታትን ሓተትቲ ዑቕባን ሰብኣዊ ዝኹነ ኣተሓሕዛ ንምኽታል ቆሪጹ ተባሂሱ እዩ። ብ 12 ሓምለ፣ መንግስቱ ንመስርሕ ምሕታት ዑቕባ ስደተኛታት ንምምሕያሽን፡ ተወሳኺ ሓገዝ ነቶም ሓተትቲ ዑቕባን ኣላዪ ዘይብሎም ቁልዑን ተወሳኺ ናይ መንበሪ ኣባይቲ ምርካብ ሓገዝን ካልእን ክህብ ምዃኑ ተበግሶታት ኣርእዩ እሎ። እዞም ኣወንታዊ ተበግሶታት እዚኣም በንጻር እቲ ኣብ ካሌ ኣንጻር ሓተትቲ ዑቕባን ስደተኛታትን ዝፍጸም ዘሎ በደላት እዩ።

ፈረንሳ ኣብዚ ተበግሶታት እዚ ክትጸንዕን እቲ ዓለምለኸዊ ግብኣታ ከተማልእን፡ ብዘይ ውዕል ሕደር እቶም ናይ ከባብን ሃገርን ፖሊስ ዓለምለኸ ኣገባባት ክኸተሉ ከምዘለዎም ክትእዝዞም ኣለዎ። እቶም ፖሊስ ሓይሊ ካብ ምጥቃም ክቑጥቡን፡ ረድኤት ምኽልካል ከቋርጹን ዲሲፕሊን ምስዝጥሕሱን ገበን ኣብ ዝፍጽሙሉ እዋን ድማ ተሓተትቲ ክኹኑ ከምዘለዎም ክግበርን ኣለዎ።

እቲ ሚኒስትሪ ውሽጣዊ ጉዳያት ድማ፡ ንስደተኛታት ናይ ዕቕባ ምሕታት ዕድላት ምዕንቃፍ ኣቋሪጹ፡ ኣብ ካሌ ናይ ዑቕባ መሕተቲ ቤት ጽሕፈት ክኸፍትን ወይ ድማ ናብተን ዘለዎ ቤት ጽሕፈታት ነቶም ዕቕባ ክሓቱ ዝደልዩ ነቲ ናይ ዕቕባ መሕተቲ ቕጥዕታት ከእትው ክፍቀደሎምን ነቲ ዝኣትው ቕጥዕታት ክርእይን ውሳኔ ከቀላጥፍን ይግባእ። ምእንቲ ነቶም ሓተትቲ ዕቕባ ዝኸውን ገዛ ንምርካብን ነቶም ዕቕባ ዘይሓተቱ ኣብ ካሌ ብዘይ መጽለሊ ዘልው ዝኸውን ህጹጽ መዕቕቢ ቦታ ንምርካብ ይግባእ።

ኣብ መደምደምታ፡ ሰበስልጣናት ናይታ ሃገርን ናይቲ ከባብን ኣላዪ ንዘይብሎም ስደተኛታት ቁልዑ፡ ግብእን ብቑዕን ናይ ቆልዑት መዕቕብን ናይ ኣገልግሎት መስርሕ ክገብሩሎምን እኹልን ዝተማልእ ኣባይቲን ኣለይትን ከማልኡሎምን ይኸተቱ።

ምሕጽንታታት

ንመንግስቲ ፈረንሳ

- ናይ ከተማ ምምሕዳራትን ናይ ደፓርትመንታትን ሰበስልጣንን ከምኡውን ምኒስትሪ ውሽጣዊ ጉዳያትን ብህጹጽ ነቶም ራዮት ፖሊስን ካልኣት ናይ ፖሊስ ሓይልታትን ንስደተኛታት ደቂሶም ከለዉ ይኹን ኣብ ሓይሊ ምጥቃም ዘድልዩሉ ሰላማዊ ኩነታት ከለዉ ምንጻግ በርበር ዝተሓወሶ ማይን ሓይልን ንኸይጥቀሙ ትእዛዝ ከመሓላልፉሎም ይግባእ።
- ናይ ካሌ ሰበስልጣን ምምሕዳር ከኣ ብህጹጽ ነቲ ኣብ ሰነ ብቤት ፍርዲ ዝተወሰነ ትእዛዝ ከተግብሩን፡ እቲ ምምሕዳር ከተማ ከኣ ናይ ማይ መዕደሊ ንቕጥታት ክሰርሑን፡ ሽቓቓትን መሕጸቢ ኣካላትን ካልእ ንመሰላት ሓተትቲ ዕቕባን ስደተኛታትን ከተግብር ነገራት ክቕርብን ይግባእ።
- እቲ ምኒስትሪ ውሽጣዊ ጉዳያት ከኣ ሓይ ፍሉይ ኣፊስ ኣብ ካሌ ከፊቱ፡ ነቶም ዑቕባ ክሓቱ ዝደልዩ ምልክታታቶም ክቕበል ይኹን ናብ ካልእ ክፋል ፈረንሳ ከይዶም ምልክታታቶም ኣብተን ዘለዎ ናይ ዑቕባ መሕተቲ ቤት ጽሕፈታት ከይዶም ክቕርቡ ናይ መጓዓዝያ ቀረባት ከዳልዉሎም ይግባእ።
- መንግስቲ ፈረንሳ እቲ ናቱ ግዴታ ብመሰረት ኣብ ትሕቲ እቲ ናይ ምዕቕብ ዝምልከት ብመምርሒ ሕብረት ኤውሮጳ ክቐየድን ነቶም ብነብሶም ክሓድሩ ዘይክእሉ ጉዳዮም ኣብ መስርሕ ዘሎ ሓተቲ ዑቕባ ካብታ ዑቕባ ዝሓተቱሉ እዋን ጀሚሮም ዘድልዩም ቀረባት ብዝቐልጠፈ ክወሃቦም ኣለዎ። እቲ መንግስቲ ምስ ሰብኣውያንን ዘይመንግስታውያንን ጉጅለታት ብምትሕብባር ህጹጽ መንበሪ ቦታ ነቶም ዕቕባ ዘይሓተቱ ኣብ ካሌ ዘለዉ ስደተኛታት ክቕርቡሎም ይግባእ። እዚ ዓይነት ሓገዛት ግድነት ኣይኮነን ኣብ ሰሜን ፈረንሳ ክኸውን።
- ዘባውያንን ሃገራውያንን ሰበስልጣናት ኣላዩ ዘይብሎም ቐልዑ፡ ብህጹጽ ከምዝልለዩ ክገብሩን ብዘዕባ ኣብ ፈረንሳ ዑቕባ ምሕታት መሰላቶም ክንገሮምን ነዚ ድማ ኣድላዩ ዝኹነ ናይ ሕገ ደገፋት ክግበረሎምን ንቐልዑ ውሑስ ዝኹነ ምሉእ ኣገልግሎትን እኹልን ዝተማልእ ኣባይቲን ኣለይትን ክህልዎም ኣለዎ።
- ከምቲ ሓይ ናይ ኤውሮጳዊ ሕብረት መሰረታዊ መሰላት ኣጀንስያ (Fundamental Rights Agency) ዝተማሕጸኖ፤ ፖሊስ ብጽሑፍ ዝተሰነደ ናይ መሕተቲ ሓበሬታ ወይውን ጠጠው መበሊ ክሕዙን ኣብ ናይ ዶኩመንት ምጽራይ ኣብ ዝገብሩሉ ነፍሲ ወከፍ ግዜ እኹል ምክንያታት ክህልዎምን ሓላፍነት ተሰከምቲ ክኹኑን ይግባእ። እቶም ናይ ደው መበሊ ቅጥዕታት ክኣ፡ እንተወሓደ ናይቲ ደው ዘብልዎ ዘለዉ ሰብ ሽምን፡ ሕጋዊ ምክንያት ደው መበሊኦምን ውጽኢት ናይቲ ምጽራይን ሽምን ኣሃዱን ናይቲ ደው ዘበላ ፖሊስን ክህልዎ ኣለዎ።